

Tekster og opgaver til 4. - 6. klasse

Læseforståelse

Tekst 1: En dum dag

Fortælling

En dum dag

Nogle dage er dumme. Maja vidste, at denne dag ville blive dum, og at det var hendes mors skyld. Først sov de over sig, så Maja ikke nåede at spise morgenmad. Mor sov næsten altid over sig, når far var ude at rejse. Maja syntes, at hendes mor skulle være lidt mere ansvarlig.

Se på tegningerne. Hvad tænker du?

Har du oplevet dage, hvor alt går galt?

Maja nåede frem lige akkurat, da det ringede ind. Det klirrede i poserne hos alle de andre, da de gik ind i garderoben. Alle havde husket deres glas. Nora havde en ny jakke på, hun havde fødselsdag i dag. Maja hørte hende hviske til to af de andre piger, at hun havde kage i sin madpakke, og at de måtte smage. Men kun de to, ingen andre.

Maja småløb hele vejen til skolen. Mens hun løb, kom hun i tanke om, at hun havde glemt at tage to tomme syltetojsglas med. Det skulle alle have med i dag til at lave lygter af. Typisk mor, at hun ikke havde husket at stille glassene frem. Det ville blive en rigtig dårlig dag. Madpakke havde hun heller ikke med, og hun var allerede frygtelig sulten.

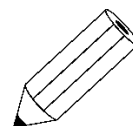

"Sæt dine glas på hylden, og tag matematikbogen frem," stod der på tavlen. Matematikbogen! Den havde Maja glemt. Hun havde lagt den på køkkenbordet, for at mor skulle se lektierne igennem. Typisk mor ikke at lægge bogen tilbage. Typisk mor at gøre hele dagen elendig og dårlig for Maja.

24

© MORNING FORBUDET

Ord at tale om: sove over sig, typisk, garderobe, ansvarlig

Spørgsmål til teksten

Hvad står der i teksten:
1. Hvad havde Maja glemt at tage med i skolen?
2. Hvorfor havde Maja lagt matematikbogen på køkkenbordet?
Tænk over teksten:
3. Hvad tror du, Maja tænkte, mens hun løb?
4. Hvorfor havde Maja ikke madpakke med?
5. Skriv om en gang, du havde en dårlig dag i skolen

Tekst 2: Kragen og Ræven
Fabel

EN FABEL

Tænk over...

Hvad er smiger?

Hvorfor smiger man nogen?

Kragen sad i træet med et stykke ost i næbet. Da kom ræven. Ræven fik øje på osten i kragens næb og blev straks lækkersulten.

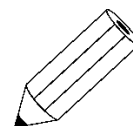
„Hvad er det dog for en dejlig fugl deroppe? Du er den smukkeste og klogeste af alle fugle," sagde ræven. „Hvis din stemme er lige så smuk som dit ydre, ville du helt sikkert blive valgt til fuglenes konge".

Kragen, som gerne ville være fuglenes konge, åbnede næbbet for at vise ræven, at den kunne synge. Naturligvis tabte den osten, og ræven sprang frem, snappede den og spiste den.

20

„Du har mange gode egenskaber, min ven," sagde ræven. „Bare ikke forstand."

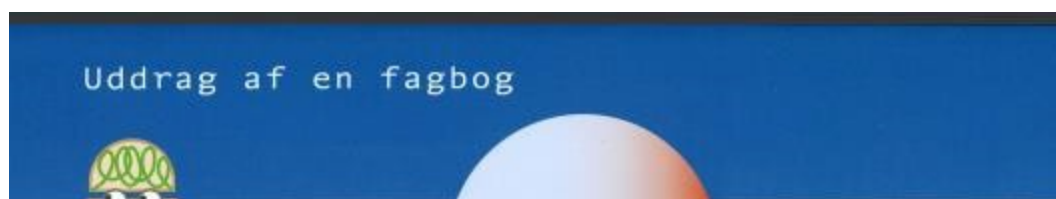

Spørgsmål til teksten

Hvad står der i teksten:
1. Hvilken del af teksten passer til billedet?
2. Giv et eksempel fra teksten på smiger
Tænk over teksten:
3. Hvorfor vil ræven have kragen til at synge?
4. Ræven kalder kragen "min ven". Det gør han for at være a. Flink b. Ironisk c. Ond
5. Historien har en morale – den vil lære os noget. Hvilken morale passer bedst a. Det er i orden at stjæle b. Lyt ikke til smiger c. Ræve elsker oste

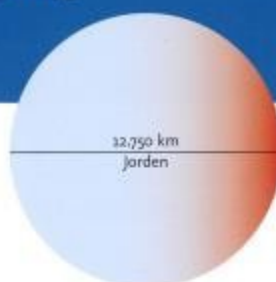

Tekst 3: Planeter

Tænk over ...

I hvilke situationer læser du en fagtekst?

Solen og Månen ser næsten lige store ud, når man ser dem på himlen. Men i virkeligheden er Solen meget større og meget længere væk. Månens diameter er som fra Skagen til Cairo i Egypten. Solen er ca. 400 gange så stor, og den er også ca. 400 gange så langt væk fra os, som Månen er.

Der er otte planeter i solsystemet. De kredser alle sammen om Solen. Banerne ligner cirkler, der har fået et

tryk, så de er blevet lidt ovale. Det kaldes ellipser.

Merkur er den af planeterne, der løber tættest inde ved Solen. Man kalder den derfor den inderste planet. Den er kun 88 dage om at komme en gang rundt om Solen. Den yderste planet Neptun er 165 år om en rundtur. Nogle af planeterne har én eller flere måner, der kredser om dem.

De fire inderste planeter er Merkur, Venus, Jorden og Mars. De kaldes også

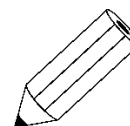
stenplaneterne, fordi de har en fast overflade, som rumskibe kan lande på. De andre kaldes gasplaneterne, fordi de består af luftarter.

Uden for Neptun kredser Pluto, der blev opdaget i 1930. Efter 2006 anses den ikke mere for en planet.

Hvis man ikke bruger kikkert, kan man kun se tre af planeterne på nattehimlen – hvis de ellers er oppe. Det er Venus, Mars og Jupiter. De ligner stjerner.

Oplysninger om planeterne

Navn	Afstand fra Solen	Omløbstid	Diameter	Antal måner	Ringsystem
Merkur	58 mio. km	88 dage	4900 km		
Venus	108 mio. km	225 dage	12100 km		
Jorden	150 mio. km	365 dage	12750 km	1	
Mars	228 mio. km	1,88 år	6800 km	2	
Jupiter	778 mio. km	11,9 år	143000 km	63	tyndt
Saturn	1,43 mia. km	29,5 år	120550 km	56	kraftigt
Uranus	2,87 mia. km	84 år	51100 km	27	tyndt
Neptun	4,5 mia. km	165 år	49550 km	13	tyndt

Spørgsmål til teksten

Hvad står der i teksten:
1. Hvor mange planeter er der i solsystemet?
2. Hvilken planet løber tættest inde ved Solen?
3. Hvilke planeter kaldes gasplaneter? Hvorfor?
Tænk over teksten:
4. Skriv den sætning, der passer med tabellen: a. Mars er længst tid om at komme en omgang rundt om solen b. Jupiter er længere tid end Jorden om at komme en omgang rundt om Solen c. Saturn og Venus er lige lang tid om at komme en omgang rundt om Solen
5. Hvorfor er det interessant at vide noget om planeter? Begrund dit svar.